

ΝΕΟΣ ΕΛΛΗΝΟΜΝΗΜΩΝ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΣΥΝΤΑΞΣΟΜΕΝΟΝ ΚΑΙ ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ

ΥΠΟ

ΕΠΥΡ. Π. ΛΑΜΠΡΟΥ

10
1913

ΦΩΤΟΤΥΠΙΚΗ ΑΝΑΤΥΠΩΣΙΣ * 1969 * RÉIMPRESSION ANASTATIQUE

ΕΚΔΟΣΕΙΣ

ÉDITIONS

ΒΑΣ. Ν. ΓΡΗΓΟΡΙΑΔΗΣ

BAS. N. GRÉGORIADÈS

Ε.Υ.Δ της Κ.τ.
ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2006

Ν Ε Ο Σ
ΕΛΛΗΝΟΜΝΗΜΩΝ

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΟΝ
ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ

ΣΥΝΤΑΣΣΟΜΕΝΟΝ ΚΑΙ ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ

ΥΠΟ

ΣΠΥΡ. Π. ΛΑΜΠΡΟΥ

ΚΑΘΗΓΗΤΟΥ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΕΝ ΤΩΙ ΣΧΟΛΑΣΤΗΡΙΑΚΩΙ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΩΙ

*Ἦξιώθη τοῦ Ζαπκείου βραβείου ὑπὸ τοῦ ἐν Παρισίοις Συλλόγου
πρὸς διάδοσιν τῶν ἑλληνικῶν γραμμάτων.*

ΤΟΜΟΣ ΔΕΚΑΤΟΣ

ΑΘΗΝΗΣΙΝ

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ Π. Δ. ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΟΥ

1913

Ε.γ.Δ της Κ.τ.Π
ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2006

ΝΕΟΣ ΕΛΛΗΝΟΜΝΗΜΩΝ

ΤΟΜΟΣ Ι' — 30 'Ιουνίου 1913. — ΤΕΥΧΟΣ Α' · Β'.

ΤΟ ΕΝ ΡΩΜΗ ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΓΥΜΝΑΣΙΟΝ (COLLEGIO GRECO)

ΚΑΙ ΟΙ ΕΝ ΤΩ ΑΡΧΕΙΩ ΑΥΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΙ ΚΩΔΙΚΕΣ

Γνωστότατον εἶνε τὸ περιώνυμον ἐν Ῥώμῃ, ἐν τῇ ὁδῷ Βαβαίνου 149, Ἑλληνικὸν Γυμνάσιον τοῦ Ἁγίου Ἀθανασίου τὸ ἰδρυθὲν ὑπὸ τοῦ πάπα Γρηγορίου ΙΓ' τῷ 1577¹. Ἐπὶ μακρὸν χρόνον τὸ παπικὸν τοῦτο κολλέγιον ἐξεπλήρωσε τὸν προορισμὸν αὐτοῦ τὸν καθοριζόμενον ἐν τῇ ἀπὸ 13 Ἰανουαρίου 1577 βούλλῃ τοῦ ἰδρυτοῦ. Συνωδᾷ πρὸς ταύτην ὁ ἄλλοτὲ ποτε ἐνδοξὸς ἑλληνικὸς λαὸς ἐστερήθη ἐπὶ τῆς τουρκοκρατίας οὐ μόνον τῆς ἐλευθερίας, ἀλλὰ καὶ τῆς ἐπιστήμης. Λυσιτελέστατον δὲ μέσον πρὸς ἀπαλλαγὴν τοῦ λαοῦ τούτου ἀπὸ τοῦ σκότους τῆς ἀμαθείας ἐθεωρήθη ἢ ἐν τῇ αἰωνίῳ πόλει ἰδρυσις κολλεγίου, ἐν ᾧ νῦνατρέφονται παῖδες ἐκ τῆς Ἑλλάδος ἢ ἑλληνικῶν ἐπαρχιῶν καὶ παροικιῶν καὶ διδάσκονται περὶ τε τὴν ἄλλην παιδείαν καὶ μάλιστα τὴν θεολογικὴν. Πράγματι ἢ ἐκ καρδινάλιων ἐπιτροπεία, εἰς ἣν εἶχεν ἀνατεθῆ ὑπὸ τοῦ πάπα ἡ μελέτη τοῦ ζητήματος περὶ τοῦ ἀρίστου τρόπου τῆς θρησκευτικῆς

¹ Ἴδε περὶ τῆς ἱστορίας τοῦ κολλεγίου τούτου *P. Raymond Neshammer* Das griechische Kolleg in Rom. Separatabdruck aus der «Kathol. Kirchenzeitung». Ἐν Σαλτσβούργῳ 1905. — *D. Placide de Meester*, professeur au Collège grec de Rome, Le collège pontifical grec de Rome. Extrait de *La Semaine de Rome*, Rome. Collège grec. 1910. Ἡ δ' ἐν τῷ Ἑλληνομνήμονι τοῦ Α. Μουστοξύδου σ. 230 κ. ἑ. πραγματεία «Τὸ ἐν Ῥώμῃ ἑλληνικὸν γυμνάσιον» ἀναφέρεται εἰς ἀρχαιότερον ἱδρυμα τοῦ πάπα Λέοντος Ι', ἐκλιπόντος περὶ τὸ 1520.

καὶ γραμματικῆς ἀνυψώσεως τῆς δουλευούσης Ἑλλάδος, ἀφωρμᾶτο ἀπὸ τῆς ιδέας, ὅτι οἱ προϊστάμενοι τῆς ὀρθοδόξου ἐκκλησίας εἶχον ἀποστήσει τὸν ἑλληνικὸν λαὸν ἀπὸ τῆς τελείας ἀληθείας τῆς καθολικῆς πίστεως καὶ ἀπὸ τῆς ἐνότητος τῆς ἐκκλησίας, καὶ ἐξέφρασε τὴν γνώμην, ὅτι ἡ ἀναγέννησις τῆς παρὰ τοῖς Ἕλλησι παιδείας ἔδει νὰ συμβαδίσῃ μετὰ τῆς ἐν τῷ πνεύματι τοῦ καθολικοῦ δόγματος θεολογικῆς μορφώσεως αὐτῶν. Διὸ βλέπομεν τοὺς ἐξ Ἑλλάδος μαθητὰς καὶ διδασκάλους τοῦ κολλεγίου τούτου, τοὺς ἀπὸ τοῦ ἰδρυτοῦ αὐτοῦ πάπα Γρηγορίου II^ο λεγομένους Γρηγοριάδας, συνδυάζοντας ἀληθῶς ἐξαίρετον παιδείαν καὶ τὴν τήρησιν τῶν πατρίων τύπων τῆς ἑλληνικῆς ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ λειτουργίας μετὰ τῆς εἰς τὸν πάπαν ἀφοσιώσεως. Τοιοῦτοι δ' εἰς τὸν καθολικισμὸν στοιχοῦντες Ἕλληνες λόγιοι, ἀναποσπᾶστως συνδεδεμένοι μετὰ τῆς ἱστορίας τοῦ κολλεγίου, ἀνεδείχθησαν ἐν ταῖς ἡμέραις τῆς τουρκοκρατίας ἄνδρες οἵοι ὁ Κερκυραῖος Πέτρος Ἀρκούδιος, οἱ Χρῖσι Λέων Ἀλλάτιος καὶ Ἀνδρέας Ρέντιος, οἱ Ἄνδριοι Νικόλαος Ἀλεμάννος (Alemanni) καὶ Ἰωάννης Πάμφιλος, οἱ Κύπριοι ἀδελφοὶ Ἰλαρίων καὶ Ἱερώνυμος οἱ Κιγάλαι, ὁ Μακεδὼν Ἰχ Βερροίας Ἰωάννης Κωττούνιος ὁ ἔπειτα ἐν Παταύῳ δρᾶσας¹ καὶ οἱ Κρήτες Ἰωάννης Καρυόφυλλος καὶ Νικόλαος Παπαδόπουλος ὁ Κομνηνός, Νεόφυτος Ῥοδινός ὁ Σιναίτης², Φραγκίσκος Κόκκος ὁ Νάξιος, Δημήτριος Φαληρεὺς ὁ Κωνσταντινουπολίτης καὶ ἄλλοι³.

¹ Ἴδε περὶ αὐτοῦ Νέον Ἑλληνομνημονα Τόμ. Α' σ. 371 κ. ἑ.

² Ὁ Νεόφυτος Ῥοδινός ἐχρησίμεισε καὶ ὡς ἀπόστολος τῆς καθολικῆς προπαγάνδας εἰς τὴν Χαϊμάραν Ἴδε Bessarione Τόμ. ΙΕ' (1911) σ. 448 κ. ἑ.

³ P. Rodotà Dell'origine, progresso e stato presente del rito greco in Italia. Ἐν Ῥώμῃ. 1768 Τόμ. Γ' σ. 161 κ. ἑ. — Σάθα Νεοελληνικὴ φιλολογία σ. 227 κ. ἑ. καὶ ἐν τοῖς οἰκείοις περὶ τῶν ἀνοῦ ἀνδρῶν ἔργοις. — Em. Legrand Bibliographie hellénique aux XVe et XVIe siècles. Τόμ. Α' σ. CLI κ. ἑ. — Placide de Meester Le collège pontifical grec de Rome σ. 45 κ. ἑ. Περὶ τῶν Ἑλλήνων τοῦ ἐν Ῥώμῃ κολλεγίου ὑπάρχει ἀκόμη ἀνέκδοτα ὀλίκα ἐν τε τῷ ἀρχαίῳ αὐτοῦ κολλεγίου, καί περ πλείστων ἐγγράφων αὐτοῦ ἀπολιθθέντων μάλιστα ἐν ἔτει 1895, καὶ ἐν διαφόροις ἄλλαις βιβλιοθήκαις καὶ ἀρχείοις. Οὕτως ἐν μὲν τῷ Mar-

Τοιούτου φυτωρίου ἑλληνικῆς παιδείας ἢ βιβλιοθήκη, περιλαμβάνουσα νῦν περὶ τοὺς ἑπτακισχιλίους τόμους, εἰκὸς ἦτο,

κιανῶ Cl. II κώδ. 92 περιέχονται ἑπιστολαὶ alumnorum Collegii Graecorum Gregoriani quod est Romae, Theodori Rhentii κτλ., ἐν δὲ τῷ τῆς αὐτῆς βιβλιοθήκης Νανιανῶ κώδικι CXV Epistolae alumnorum collegii Graecorum Gregoriani (Ἰρηγοριάδαι τῷ καρδινάλιῳ Κάρραφ) ἐν αἷς καὶ ἑπιστολὴ τοῦ Ῥεντίου πρὸς τὸν ἐπὶ τοῦ πάπα Εὐγενίου ΙΓ' καρδινάλιον Σιρλέτον (*Al. Mingarelli Graeci codices manuscriptorum apud Nanios patricios Venetos asservati. Ἐν Βονωνίᾳ. 1784 σ. 235*). Ἐν τῷ κώδικι K 47 τῆς ἐν Ῥώμῃ Vallicelliana περιλαμβάνονται Collectanea de rebus Graecorum et illorum Collegio a Gregorio XIII fundato (*E. Martini Catalogo di manoscritti greci esistenti nelle biblioteche italiane* Τόμ. B' σ. 195). Ἐν δὲ κώδικι τῆς Δημοτικῆς βιβλιοθήκης (Biblioteca Comunale) τοῦ Savignano τῆς ἰταλικῆς Ῥωμανίας εὑρεται ἑπιστολὴ τοῦ Ῥεντίου πρὸς Ἰωάννην Ζυγομαλᾶν, ὁήτορα τῆς μεγάλης ἐκκλησίας (*Mazzatinti Inventario dei manoscritti delle biblioteche d'Italia* Τόμ. A' σ. 92). Τοῦ Θεοδώρου Ῥεντίου ἑπιστολαὶ δεκαπέντε, ὧν ἡ πρώτη πρὸς τὸν καρδινάλιον Σιρλέτον, περιέγει ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ τοῦ Βρεττανικοῦ μουσείου Ἀρλετανὸς κώδιξ 5654 ([Nares] Catalogue of the Harleian manuscripts. Ἐν Λονδίῳ. 1810. Τόμ. Γ' σ. 285), μίαν δ' ἑπιστολὴν τοῦ Θεοδοσίου Ζυγομαλᾶ πρὸς αὐτὸν περιλαμβάνει ὁ τῆς βατικανικῆς βιβλιοθήκης Ὀττοβονιανὸς κώδ. 75 ἐν φ. 151⁶ (*Feron-Battaglini Codices manuscriptorum graeci Ottoboniani Bibliothecae Vaticanae. Ἐν Ῥώμῃ. 1893 σ. 47*). Σημειωτίον δὲ καὶ ὅτι ὁ ὑπ' ἀρ. CCCLX κώδιξ τῆς ἐν Μονάχῳ βιβλιοθήκης ἀνήκει κατὰ σημείωμα τῆς 20 Δεκεμβρίου 1579 εἰς τὸν Θεόδωρον Ρίντιον (*Hardt Catalogus codicum manuscriptorum graecorum bibliothecae regiae Bavaricae* Τόμ. Δ' σ. 45), οὗ τὴν ἐν Ταυρίῳ διατριβὴν μαθάνομεν ἐκ τοῦ αὐτοῦ κώδικος (Αὐτοῦ σ. 44).

Παρατεθήτωσαν δ' ἐνταῦθα καὶ τὰ ἐξῆς περὶ τοῦ αὐτοῦ κολλεγίου σημειώματα, ἐκγραφήντα μὲν ὑπ' ἐμοῦ τῷ 1875 ἐκ τοῦ κώδικος τῆς ἐν Φλωρεντίᾳ βιβλιοθήκης Magliabechiana Cl. 8 cod. 27 φ. 157^a, γεγραμμένα δὲ τῇ 10 Ἰουλίου 1812 ἔ. ν. ὑπὸ τοῦ Φλωρεντίνου πατριχοῦ Ἰερωνόμου Σουμμαρίου (Sommarja).

Il collegio de Greci ordinato da Gregorio 13 ha circa $8\frac{m}{8}$ d'entrata, nondimeno ha un poco di debito

Nè, è, protettore Giustiniano, prima fu S^{ma} Severina.

Vi stanno da 4 padri domenicani il rettore, il confessore, et un theologo, et un filosofo.

Vi se legge latino, filosofia, e theologia.

Vi sono da 30 alumni tutti greci, o siciliani di stirpe greca.

Ci, è, disordine introdotto, che come escono dal collegio, dovrieno andare in Grecia, et così, è, l'istituto, et il giuramento et ne va pocchissimi o niuno.

Ci erano prima i Gesuiti a governo, et per ora i Somaschini.

Dicono ogni domenica la messa greca senza ministri, se bene cantata, dura un hora et mezza et ci va il vescovo di Giorgento greco, il quale, è, titolare, perchè la chiesa greca fa come la latina che fa i vescovi in partibus, se bene non possiede i vescovadi.

E. γ. Δ. ΤΥΦΚΕΤΗ
IQANNINA 2006

ὅτι δὲν ἦτο δυνατόν νὰ στερηῆται ἑλληνικῶν κωδίκων, οἵτινες φυλάσσονται νῦν ἐν τῷ ἀρχεῖῳ. Διὸ ἤδη τῷ 1898, διατρίψας ἐν Ρώμῃ, ἐθεώρησα σκόπεμον νὰ ἐρευνήσω τὰ κατ' αὐτούς. Μετὰ πολλῆς δὲ προθυμίας ὁ τότε διευθύνων τὰ τῆς βιβλιοθήκης τοῦ κολλεγίου Βενεδικτίνος πατὴρ καὶ καθηγητῆς τῆς ἑλληνικῆς ἐν αὐτῷ Οὐγὼν Gaisser, γνωστός ἐκ τῶν περὶ τῆς βυζαντιακῆς μουσικῆς μελετῶν αὐτοῦ, ἐπέδειξέ μοι τοὺς ἐν τῷ κολλεγίῳ ἑλληνικοὺς κώδικας καὶ μοι ἐπέτρεψε τὴν καταγραφὴν αὐτῶν, ἤδη τὸ πρῶτον κατὰ τὸν παρελθόντα αἰῶνα μελετηθέντων ὑπὸ τοῦ περιφανοῦς βιβλιοθηκαρίου τοῦ Βατικανοῦ, τοῦ καρδινάλιου Ἀγγέλου Mai, οὗ καὶ περιεσώζοντο ἔτι βραχύτατά τινα περιγραφικὰ σημειώματα¹. Γνοὺς δὲ μετ' ὀλίγα ἔτη ὁ κ. Gaisser ἐκ τῶν γραφέντων ἐν τῷ Νέῳ Ἑλληνομνήμονι², ὅτι ἐσκόπουν νὰ δημοσιεύσω ἐν αὐτῷ τὸν ὑπ' ἐμοῦ συνταχθέντα κατάλογον τῶν κωδίκων, ἔγραψέ μοι τῇ 14 Μαΐου/6 Ἰουνίου 1904, ὅτι εἶχον μὲν ἐν τῷ μεσάσαντι ἀπὸ τῆς ἐμῆς εἰς τὸ κολλέγιον ἐπισκέψεως ἕξαετῆ χρόνον ἀσχοληθῆ οἱ ἐν αὐτῷ διδάσκοντες πατέρες περὶ τὴν περαιτέραν ἀναγραφὴν τῶν κωδίκων, ἀλλὰ προθύμως ἐπέτρεπον τὴν δημοσίευσιν τοῦ ὑπ' ἐμοῦ συνταχθέντος καταλόγου.

Ἀναβαλὼν δὲ τὴν σκοπούμενην δημοσίευσιν ἐπὶ χρόνον οὐ βραχὺν, ηὐτύχησα νὰ ἐπανέλθω εἰς τὸ κολλέγιον τὸν Ἰούλιον τοῦ 1911, καὶ ἔτυχον τῆς αὐτῆς καὶ κατὰ τὴν πρῶτην ἐπίσκεψιν προθύμου δεξιώσεως ὑπὸ τοῦ τότε διευθύνοντος τὸ ἀρχεῖον, ἐν ᾧ οἱ κώδικες, πατρὸς Ἰωάσαφ Moreau, Βενεδεκτίνου

¹ Περὶ τινῶν τῶν χειρογράφων καὶ ἐγγράφων τοῦ ἀρχείου τοῦ κολλεγίου ἴδε καὶ *Battifol* Le cabinet des manuscrits du Collège grec in *Revue des questions historiques* Τόμ. ME' (1889) σ. 1, 76, 183, 193. — *Centralblatt für Bibliothekswesen* Τόμ. IB' (1895) σ. 441 κ. ἑ. — *Römische Quartalschrift* Τόμ. B' (1888) σ. 217. Ἐν δὲ τῷ κώδικι *Vaticanus graecus 1465* περιλαμβάνεται *Index librorum graecorum manuscriptorum qui ex Collegio graeco de Urbe Bibliothecam Vaticanam delati sunt iussu Pauli V.* Πρὸς καὶ τὸν *Vaticanus latinus 7139*. Ἐπιθ. *Gardthausen Sammlungen und Cataloge griechischer Handschriften*. Ἐν *Λειψίᾳ*. 1903 σ. 44.

² Νέος Ἑλληνομνήμων Τόμ. A' σ. 109.

μοναχοῦ τῆς ἐν Ligugé τῆς Γαλλίας μονῆς καὶ καθηγητοῦ ἐν τῷ κολλεγίῳ. Καὶ πάλιν δ' ἔπειτα τὸν Ἰανουάριον τοῦ 1913 ὁμοίων ἔτυχον εὐκολιῶν παρὰ τοῦ διευθυντοῦ τοῦ κολλεγίου, πατρὸς Σεραφεῖμ Bauer, τοῦ ἀρχαιοφύλακος πατρὸς Ἀλεξάνδρου Ely καὶ τοῦ Βενεδικτίνου πατρὸς Λεοπόλδου Holderried, βιβλιοθηκαρίου. Καρπὸς δὲ τῶν τριῶν τούτων ἐπισκέψεων εἶνε ἡ δημοσιευομένη ἐνταῦθα ἀναγραφὴ τῶν ἐν τῷ ἀρχεῖῳ τοῦ κολλεγίου ἑλληνικῶν κωδίκων.

1.

Περγ. 0,175 × 0,13 **Αἰῶνος XIV.**

α' Ἐπιμερισμοὶ σὺν θεῷ κατὰ ἀλφάβητον».

Ἔπονται ἄλλα τινὰ γραμματικά.

Ἐν φ. 1^α *Ex dono Constantini Bellařcij.*

Φύλλα τινὰ παλίμψηστα. Ἡ ἀρχαιότερα ἐκκλησιαστικὴ γραφὴ τοῦ 16' αἰῶνος.

Στάχσις παλαιὰ ἱρυθρὰ βυρσίνη μεθ' ἀπλῶν ἐπιτυπωμάτων.

2

Περγ. 0,25 × 0,202. **Αἰῶνος XII** (φ. 145).

Ἰωάννου μοναχοῦ καὶ Κοσμᾶ Ἱεροσολυμίτου Κανόνες μεθ' ἑρμηνείας καὶ τροπάρια εἰς ἑορτὰς τοῦ ἑνιαυτοῦ κινήτας καὶ ἀκινήτους (ἀκέφαλοι).

Ἡ ἑρμηνεία ἔπεται εἰς προηγούμενα μικρὰ τεμάχια τοῦ κειμένου. Τὸ τελευταῖον τετράδιον παλίμψηστον. Ἡ ἀρχαιότερα γραφὴ τοῦ 17' αἰῶνος μεγαλογράμματος κατὰ δύο σελίδας. Κάριν ἀναγνώσεως τοῦ κειμένου εἶχε γείνει χρῆσις χημικῶν οὐσιῶν, ὑπὸ τοῦ ἀλλοτε βιβλιοθηκαρίου τῆς βατικανικῆς βιβλιοθήκης Ἀγγίλου Μαί, καθ' ἃ

φαίνεται. Ἄλλ' οὐχ ἦττον ἀνάγινώσκονται πλὴν τῶν οὕτως εὐδιακριτοτέρων ἀποβάντων χωρίων καὶ ἄλλα ἱκανά. Ἐκ τούτων δὲ καὶ τῆς ἐπιγραφῆς ΡΟΣ' τῆς λεγούσης ΕΙΣ ΤΟ ΦΥΛΑΣΣΕΙΝ ΕΝΤΟΛΑΣ ὡς καὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ κεφαλαίου τούτου Τὸ φυλάσσειν ἐντολὰς συνάχεται, ὅτι τὸ παλαιὸν κείμενον τοῦ ἀρχαιότερου κώδικος περιεῖχε τὰ Κεφάλαια Ἀντιόχου τοῦ μοναχοῦ τῆς Λαύρας τοῦ ἀββᾶ Σάββα πρὸς Εὐστάθιον ἡγούμενον μονῆς Ἀτταλίνης. Καὶ φέρει μὲν τὸ κεφάλαιον τοῦτο ἐν τῇ ἐκδόσει τῆς Πατρολογίας Migne τὸν ἀριθμὸν ριθ', ἀλλ' ἡ τάξις τῶν κεφαλαίων τοῦ τε Ἀντιόχου καὶ ἄλλων πατέρων δὲν εἶνε πάντοτε ἢ αὐτῇ ἐν ἅπασιν τοῖς κώδιξιν.

Ἐν ἀρχῇ 8. ἐν δὲ τῷ τέλει 34 φύλλα χαρτῶα.

3.

Βομβ. 0,178 × 0,12. Αἰῶνος XIV (φ. 228).

1 (φ. 1^a). «Τοῦ ἐν ἀγίοις πατρὸς ἡμῶν **Βασιλείου τοῦ μεγάλου** Ἱστορία ἐκκλησιαστική».

α'. «Περὶ ἐκκλησίας. Τί ἐστὶν ἐκκλησία».

Ἄρχ. Ἐκκλησία ἐστὶ ναὸς θεοῦ.

2 (φ. 23^a). «Συναγωγὴ λέξεων ἐκ τε τῶν ἔξω ποιητῶν καὶ τῶν καθ' ἡμᾶς ποιητῶν τε καὶ διδασκάλων».

α' Ἀρχὴ τοῦ ... ἄλφα». Ἄρχ. Ἄσπτος ὁ ἀπροσπέλαστος.

3 (φ. 120^a). «Λέξεις ἐβραϊκαί».

4 (φ. 120^a). Περὶ τῶν γραμμάτων τοῦ ἀλφαβήτου.

Ἄρχ. Ἄλφα τὸ στοιχεῖον παρὰ τὸ ἄλφω τὸ εὐρίσκω

5 (φ. 122^b). «Τί ἀριθμὸς καὶ τί μέτρον».

Ἔπονται σημειώματα περὶ μιλίου, σταδίου, δακτύλου, πήχειος, βήματος, ὀργυιᾶς κτλ.

6 (φ. 123^a). «Ἐπιστολαὶ τοῦ ἐν ἀγίοις πατρὸς ἡμῶν **Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου** ἃς ἀπέστηλλεν ἐκ τῆς Κωνκουσοῦ εἰς Κωνσταντινούπολιν».

7 (φ. 134^α). «**Νικολάου** τοῦ ἀγιωτάτου **πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως** Ποίημα πρὸς τὸν πρῶτον τοῦ Ἁγίου ὄρους ὡς τυπικὸν διὰ στίχων.

Ἄρχ. Πολλάκις με ἐβίασας καὶ ἐξέθλιψας, τέκνον.

8 (φ. 140^α). «**Τοῦ ἐν ἀγίαις πατρὸς ἡμῶν Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου** Ἐπιγράμμα εἰς τὸν τάφον τοῦ μεγάλου Βασιλείου».

Ἔπονται καὶ ἄλλα ἐπιγράμματα, εἰς ὧν τὸ κείμενον ἔπεται ἑρμηνεῖα **Νικήτα τοῦ Παφλαγόνο** καὶ ἄλλων.

9 (φ. 142^α). «**Στίχοι δωδεκασύλλαβοι**».

Ἄρχ. Ἄνθρωπε θνητὲ τί φρονεῖς μάτην μέγα

10 (φ. 143^α). «Ἐκ τῶν ἔξω σοφῶν ἀντιρρητικὰ **Μενάνδρου** καὶ **Φιλιστίωνος**.

Ἄρχ. Ὡ γῆρας ἀνθρώποισιν εὐκταῖον κακόν

11 (φ. 143^β). «Ἐκ τῶν διδασκαλιῶν **Στεφάνου συγκέλλου** καὶ **μητροπολίτου Νικομηδίας** Σίντομος ἐξήγησις καὶ διάγνωσις τοῦ τριμεροῦς τῆς ψυχῆς».

12 (φ. 147^α). «Περὶ βρωσίμων χερσέων καὶ πρὸς ἐδωδὴν ἐπιτηδείων».

Ἄρχ. Μωυσῆς ὁ θεόπτης.

13 (φ. 147^β). «Περὶ τοῦ ὅτι τέσσαρας τροπὰς ἔχει ὁ ἐνιαυτός».

14 (φ. 148^α). «**Τοῦ Χρυσοστόμου** ἐκ τοῦ **Εἰς τὸ ἔνδυμα τοῦ ἱερέως**».

15 (φ. 148^β). «**Εἰδύσις** περὶ τῶν θεμελίων καὶ κύκλων».

Μετα πινάκων. Ἔπεται εὗρεσις πασχαλίων, ἱπακτῶν κτλ.

16 (φ. 153^β). «Ὀκτῶ τρόπῃ εἰσὶν τῆς ἀμαρτίας».

17 (φ. 154^α). «Ἐρμηνεῖα τοῦ **Πάτερ ἡμῶν**».

18 (φ. 155^α). «**Ἰωάννου Κωνσταντινουπόλεως τοῦ Νηστευτοῦ** Περὶ ἐξαγορεύσεως».

19 (φ. 167^α). «**Στίχοι τῶν ἱερῶν ἑπτὰ συνόδων**».

Ἄρχ. Ξένον τὸν υἱὸν πατρὸς οὐσίας λέγων.

Ἄρειος ἦτω τῆς τοῦ θεοῦ δόξης ξένος.

20 (φ. 170^β). «Τῶν ἁγίων Ἀποστόλων κανών».

21 (φ. 170^β). «Τοῦ ἁγίου Ἰσιδώρου Περὶ τῆς τριημέρου Χριστοῦ ἀναστάσεως».

22 (φ. 171^α). «Τοῦ αὐτοῦ ἐκ τοῦ Εἰς τὸν 5' ψαλμὸν».

23 (φ. 175^α). «Μεθοδίου πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως Διάταξις περὶ τῶν ἀρνησαμένων διαφόρῳ τρόπῳ καὶ ἡλικίᾳ».

24 (φ. 176^α). Ὀρθογραφικὰ ἀνεπίγραφα κατ' ἀλφάβητον. Ἄρχ. [Αἰδοῖα] τὰ μόρια τοῦ ἀνδρός καὶ τὰ β̄δψ. Αἰδέσιμος τὸ δὲ ψιλὸν καὶ τὸ σ. ἰ Αἰθῆρ τὸ θηρῆ.

Γέγραπται ἄλλη χειρὶ.

25 (φ. 190^β). Γραμματικαὶ παρατηρήσεις.

26 (φ. 194^α) «Ἐκ τοῦ τεχνικοῦ Διονύσου».

Ἄρχ. Προσφθίαι εἰσὶ δέκα ὀξεῖα / βαρεῖα . περισπωμένη — μακρὰ —

27 (φ. 196^β). «Τοῦ Χοιροβοσκίου...».

28 (φ. 198^β). «Τοῦ ἁγίου Ἐπιφανίου» Περὶ μέτρων καὶ σταθμῶν».

Ἄλλη χειρὶ, διαγεγραμμένα.

29 (φ. 199^α). Ἀκέφαλος πραγματεία.

Ἄρχ. ... θη τῷ σώματι ἢ ψυχῇ· ἔστι δὲ πολλῆς οὐ μόνον ἀνοίας ἀλλὰ καὶ ἀτοπίας μεστὸς ὁ λόγος. Τίλ. ἐπεὶ περ ἦν ἄλλος Ἰάκωβος ὁ τοῦ Ἀλφαίου ἐκ τῶν δώδεκα.

Ἄλλη χειρὶ, τῇ αὐτῇ μέχρι τοῦ τέλους τοῦ κώδικος.

30 (φ. 217^α). «Ἐπιφανίου ἐκ τῶν Παναρίων».

Ἄρχ. Ὁ Ἰωσήφ ἀδελφὸς ἦν τοῦ Κλοπᾶ Τίλ. (κολ.) ἐκείνην λέγομεν ἦν ὁ Σωτὴρ ἡμῶν παρέ... .

Ἐν ἀρχῇ φ. I-IV ἄγραφα, ὡς καὶ τὰ ἐν τέλει φ. 222^α - 228^β, εἰς ἃ ἐνεγράφησαν πλὴν ἀσήμεων δοκιμίων κονδυλίου τὰ κατωτέρω μεταγενέστερα σημειώματα. Ἐν φ. III^α χειρὶ μεταγενεστέρῃ: † αὐτοῦ ὑπὲρ τοῦ ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν τοῦδ. Ἀλεξίου Κομνηνοῦ.

Ἐν φ. III⁵.

† θελ ἡ παγανίνα ἄσπρα 55

† θελ ἡ μιλοῦσα ἄσπρα 200

† θελ ὁ θοδωσις ἄσπρα 450

† θελ ὁ μάστρωιωννης ὁ τζύστρις ἄσπρα 500.

† θελ με ὁ μαετρογιωργις ἄσπρα 900

2105 (ἐκ τοῦ τὸ πρῶτον

γραφέντος 2155).

Ἐν φ. IV = σημείωμα ἀραβιστί.

Ἐν φ. 227⁶: «Πρόλογος ἐπιστολῆς ἀμοιρᾶ πρὸς τὸν βασιλεῖα, ἔχων ὅλοσ ὡδε Τῆς ἀνωτάτης τιμῆς ἠξιωμένε, φυσικὴ πηγὴ καὶ ῥίζα τῆς βασιλείας, δοτήρ τε καὶ αὐξήσις τῶν ἐπιγείων ἀπάντων ἀρχῶν καὶ ἀξιωματῶν καὶ ὑψηλότατε βασιλεῦ τῶν Ῥωμαίων πάντων κάμοι λίαν διαυγέστατον, ἀκριδέστατον, ὑπερήδιστον καὶ περιπόθητον πατέρα τῆς αὐθεντίας μου, τοῦ υἱοῦ τῆς βασιλείας σου τοῦ μεγάλου αὐθεντός καὶ μεγάλου ἀμοιρᾶ (τὸ πρῶτον ἀμοιρᾶ) σουλτάν τοῦ Μεχμέτ πεγλή τὸν ἀξιόπρεπον χαιρετισμὸν δεξάσθω ἡ βασιλεία σου παρὰ τῆς βασιλείας μου.

Τὰ κάτωθεν τῆς διορθώσεως αὐθεντεῖ τὸ πρῶτον γραφέντα βασιλεί διαγεγραμμένα.

Ἡ ἑλληνικὴ αὕτη ἐπιστολὴ εἶνε πιθανῶς τοῦ σουλτάνου Μωάμεθ Α' (1413-1421) μᾶλλον ἢ τοῦ Μωάμεθ Β' (1451-1481). Προςθετίον δ' αὐτὴν εἰς τὰ παρ' ἐμοῦ ἀναγραφόμενα ἐν τῷ Νέφ Ἑλληνομνήμονι (Τόμ. Ε' σ. 56 κ. ἑ.) ἑλληνικὰ γράμματα σουλτάνων.

Στάχωσις νέα, εἰς ἣν συμπεριλήφθησαν τὰ σωζόμενα τεμάχια τοῦ παλαιοῦ περικαλύμματος, βυρσίνου μεθ' ἀπλῶν ἐπιτυπωμάτων.

⊥.

Χαρτ. 0,213 × 0,145 (φ. 289).

1 (φ. 1^a). Πάτρια τῆς Κωνσταντινουπόλεως.2 (φ. 122^a). Φυσιολόγος.

Μετὰ κενῶν χάριν εἰκόνων μὴ γραφειῶν.

3 (φ. 262^a). «Συναξάριον τῶν ευγενικῶν γυναικῶν καὶ τιμωτάτων ἀρχόντισσων.»

Ἄρχ. Ἐκ τὴν ἐμὴν διάκρισιν καὶ τρίτον τὴν σοφίαν ἐλίξω καὶ παρακαλῶ νὰ λάβω τὴν σοφίαν μνήμην καὶ λόγον καὶ σπουδὴν ὀρθῶς νὰ ἐρμηνεύσω ὅτι κανὶς νὰ μὴ εὐρεθῆ εἰς τοῦτο νὰ με ψέξη.

4 (φ. 274^a). Ἀνεπίγραφος Ἐπαινος γυναικῶν.

Ἄρχ. Τώρα θέλω νὰ ἀρχινήσω
καὶ καμπῶσω νὰ μιλήσω
τὰ γυναικία φυσικά
καὶ μυράδι ὅκ τὰ κακά.
Τάχα εἰς τὰ φυσικά τους
ἦγουν εἰς τὰ γνωμικά τους
ὅσον ὁ καθεεὶς ἠξέρη
τρίων λογίων γυναικάς ἔχει.

Δύο στίχοι συνηνωμένοι ἐν ἐνὶ ἀνὰ σύμπαν τὸ στιχοῦργημα τοῦτο.

Ἐν τέλει ἱερυθροῖς γράμμασιν: Ἐτελειώθη τὸ παρὸν βιβλίον ὁ Ἐπαινος τῶν γυναικῶν.

Κωδιξ ἀστάχωτος.

δ.

Περγ. 0,17 × 0,13. *Αἰῶνος XIII* (φ. II+66).

1 (φ. 1^a). Ἐρωτήσεις καὶ ἀποκρίσεις θεολογικαί.

Ἄρχ. διὰ τῆς ἐξῆς ἀκεφάλου ἀποκρίσεως . . . τοὺς ἐν τῇ Παλαιᾷ ἀπετοῦμεθα εἰ γὰρ ἐξω τῶν ἀνθρώπων δύο γυναῖκας ἔχειν πρόδηλον ὅτι καὶ γυναικὶ δύο ἄνδρες.

Ἐπεται ἐν φ. 1^b «Ἐρώτησις». Ἄρχ. Τί οὖν προγνόστης ἐστὶν ὁ διάβολος καὶ οἱ δαίμοναις καὶ θύνανται εἰπεῖν τὰ μέλλοντα γενέσθαι.

¹ Κακῶς φέρεται παρὰ τῷ *Krumbacher* *Geschichte der byzantinischen Literatur* σ. 823 (ἑλλ. μεταφρ. Σωτηριάδου Τόμ. Γ' σ. 77) ἡ ἐπιγραφή Συναξίς ευγενικῶν γυναικῶν καὶ ἀρχόντων.

2 (φ. 29^a). **Ἐφραϊμ Σύρου** «Λόγος εἰς τὴν πόρνην τὴν ἀλείψασαν τὸν Κύριον μύρον.

3 (φ. 39^b). «Τῆ ἁγία καὶ μεγάλη Παρασκευῇ Λόγος τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως τοῦ Χρυσοστόμου περὶ τῆς παραδώσεως τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς τὸν σταυρὸν».

Ἄρχ. Δεῦρῳ λοιπὸν υἱέ μου ἀγαπητέ.

4 (φ. 38^a). **Ἰωάννου Χρυσοστόμου** Εἰς τὴν Ἀνάληψιν.

Ἄρχ. Φεδρὰ μὲν πᾶσα ἑορτῇ.

5 (φ. 60^a). «**Διαφορὰ Πιλάτου** ἦτι ἐπιστολὴ κατὰ τοῦ Ἰησοῦ πρὸς σεβαστῷ θειοτάτῳ φοβερῷ αὐτοῦ τῷ Τυβερίῳ καίσαρι».

Ἄρχ. Πιλάτος ὁ τῶν τῆς Ἀνατολῆς ἐπαρχίας Ἰερουσαλὴμ ἄρχον.

Ἐν τοῖς παραφύλλοις I, II^b καὶ 65^b-66^b ἄσημα δοκίμια κονδυλίου. Εἰς δὲ τὸ φ. I^b παρενεγράφησαν καὶ δύο εὐχαι, ὧν ἡ ἑτέρα μαγικὴ. Τὸ φ. II^a περιέχει καὶ πίνακα κεφαλαίων.

Ὁ ἀριθμὸς τῶν τετραδίων σημειοῦται ἐν ἑκάστῳ αὐτῶν ἐν μὲν τῇ ἀρχῇ δεξιά ἄνω, ἐν δὲ τῷ τέλει ἀριστερὰ κάτω.

Στάχωσις παλαιὰ βυρσίνη ἀπλῆ μετὰ σωζομένων ἐνίων σιδηρῶν κομβίων, ἀπεσπασμένων χάριν μελετωμένης ἐπισκευῆς τοῦ κώδικος.

6.

Περγ. 0,185 × 0,126. **Αἰῶνος XIV** (φ. 179).

1 (φ. 1^a). Λόγος ἀκέφαλος.

Ἄρχ. αὐτοῦ πατρὸς βοᾷ Δαβὶδ, ἐκ τοῦ τάγματος τῶν δικαίων Τί γάρ μοι ὑπάρχει ἐν τῷ οὐρανῷ.

2 (φ. 15^b). **Ἰωάννου Χρυσοστόμου** «Ὁμιλία εἰς τὸ ρητὸν τοῦ Ἀποστόλου τὸ Πάντες παραστησώμεθα τῷ βήματι τοῦ Χριστοῦ καὶ ἕκαστος ὑπὲρ ἑαυτοῦ λόγον δώσει».

3 (φ. 37^β). Τοῦ αὐτοῦ «Ὁμιλία εἰς τοὺς πρωτοπλάστους καὶ εἰς τὸν ὄφιν».

4 (φ. 41^α). «Μαρτύριον τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος Θεοδώρου τοῦ Τύρονος».

5 (φ. 68^α). **Ἀθανασίου Ἀλεξανδρείας** «Περὶ τοῦ γενομένου θαύματος εἰς τὴν εἰκόνα τοῦ κυρίου καὶ θεοῦ καὶ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ἀναγινώσκεται δὲ τῇ Κυριακῇ τῆς ὀρθοδοξίας».

6 (φ. 68^β). **Θεοδώρου Στουδίτου** «Λόγος εἰς τὴν πρόσκύνησιν τοῦ τιμίου καὶ ζωοποιοῦ σταυροῦ».

Ἄρχ. Ἀγαλλιᾶσθαι καὶ εὐφραίνεσθαι πάντες.

7 (φ. 75^β). **Ἀνδρέου Κρήτης** «Λόγος εἰς τὸν τετραήμερον Ἀζαρον».

Ἄρχ. Λάβαρος τὸν παρόντα συνκεκρότησε σύλλογον

8 (φ. 93^α). **Τοῦ αὐτοῦ** «Λόγος εἰς τὴν Κυριακὴν τῶν Βαΐων».

Ἄρχ. Χθὲς ἡμᾶς μετὰ τοῦ δεσπότη.

9 (φ. 113^β). **Ἰωάννου Χρυσσοστόμου** «Λόγος εἰς τὴν ξηρανθῆσαν σικῆν».

10 (φ. 123^α). **Τοῦ αὐτοῦ** «Λόγος εἰς τὰς δέκα παρθένους».

11 (φ. 131^β). **Ἐφραιμ Σύρου** «Λόγος εἰς τὴν αμαρτωλόν».

Ἄρχ. Πολλῶν τῶν ἁγίων καὶ ὁσίων τοῦ θεοῦ ἀνυμνοῦντων.

12 (φ. 141^α). **Ἰωάννου Χρυσσοστόμου** «Εἰς τὴν προδωσίαν τοῦ Ἰουδα»

13 (φ. 160^β). **Ἐπιφανίου Κύπρου** «Εἰς τὴν θεοσώματον ταφήν τοῦ κυρίου καὶ θεοῦ ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ εἰς Ἰωσήφ τὸν ἀπὸ Ἀριμανθείας καὶ Νικόδημον καὶ εἰς τὴν ἐν τῷ Ἄδει τοῦ Κυρίου κατάβασιν μετὰ τὸ σωτήριο πάθος παραδόξως γεγενημένην».

Μένει κολοβὸς ἐν ταῖς λέξεσιν ἢν φαιδρῶς καὶ πιστῶς ἀποδε-
ξώμεθα μετὰ ἀνε...

Κοσμεῖται ὑπὸ ἐπιτίτλων ἐν ἀρχῇ ἑκάστου λόγου.

Ἡ περγαμηνὴ ἔχει ἐνιαχοῦ ὅπως ὑπερπηδωμένας ὑπὸ τοῦ βιβλιο-
γράφου ἐν τῇ γραφῇ τοῦ κώδικος.

Στάχωσις βυρσίνη ἀπλή.

7.

Χαρι 0,21 × 0,133. **Αἰῶνος** XV (σ. 416).

1 (σ. 1^α). «Βίος καὶ πολιτεία καὶ μερικὴ θαυμάτων διή-
γησις τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Βασιλείου τοῦ νέου συγγρα-
φεὶς παρὰ **Γρηγορίου** φιλοχρίστου καὶ μαθητοῦ αὐτοῦ».

Κοσμεῖται ὑπὸ κομφῶν ὕδατογραφίων.

Ἐν τέλει (σ. 245)· Τῷ συντελεστῇ τῶν καλῶν θεῶ χάρις
οἱ τε ἐντυγχάνοντες καὶ ἀναγινώσκοντες εὐχεσθαί μοι τῷ
τάλα διὰ τοῦ θεοῦ τὴν ἀγάπην, ὅπως ῥυσθῶ τῆς αἰωνίου
κολάσεως δι' εὐχῶν τοῦ ὁσίου καὶ θεοφόρου πατρὸς ἡμῶν
Βασιλείου τοῦ νέου οὗ καὶ ὁ βίος οὗτος· ἀμήν.

2 (σ. 247). «**Τοῦ ἱερομονάχου Παΐσιου ἐπισκόπου**
Προύσης Περί κρίσεως».

3 (σ. 243). «Ἐκ τοῦ Ἐκκλησιαστοῦ τοῦ **Σολομώντος**».

Ἐρμηνεῖα ἐπομένη ἑκάστοτε εἰς μικρὸν τεμάχιον τοῦ καιμένου.

Τελευτᾷ κολοβὸς ἐν σ. 293 διὰ τῶν λέξεων οἱ ὑψηλοὶ ἄγγελοι
ἐφορῶσι καὶ οἱ ἐτι τούτων ὑψηλότεροι ἀρχάγγελοι καὶ ἐτι
οἱ ἀνώτεροι...

4 (σ. 294). «Ἡ κοίμησις τῆς Θεοτόκου».

Λειτουργικά.

5 (σ. 324). «Ἐποφειλομένη πρὸς θεὸν αἰτήσιος εὐχαρι-
στία καθ' ἡμέραν παρελάβομεν τὴν τοῦ θεοῦ ἁγίαν ἐκκλη-
σίαν σὺν ἀποδείξει τῶν τῆς εὐσεβείας δογμάτων καὶ κατα-
στροφή τῶν τῆς ἀσεβείας δυσσεδημάτων. Ἀναγινώσκειται δὲ
τῇ Κυριακῇ τῆς ὀρθοδοξίας».

6 (σ. 350). «Εὐλογεῖ ὁ ἱερεὺς· Τρισάγιον· Παναγία τριάς πάτερ ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς. Ὅτι σοῦ ἐστὶν ἡ βασιλεία. Κύριε ἐλέησον ιβ'. Τὸ δεῦτε προσκυνήσωμεν. Ψαλμὸς 6' Ἴνα τί ἐφρούαξαν ἔθνη.

7 (σ. 392). «Τρισάγιον. Παναγία τριάς. Πάτερ ἡμῶν. Κύριε ἐλέησον ιβ'. Δεῦτε προσκυνήσωμεν γ'. Ψαλμὸς κα' Ὁ θεὸς ὁ θεὸς μου πρόσχες μοι ἵνα τί ἐγκατέλιπες με».

Παλαιὰ ἀριθμήσις κατὰ σελίδας μέχρι τινός, συμπληρωθεῖσα ἐν νεωτέροις χρόνοις.

Αἱ σ. 350 καὶ 351 ἄγραφοι.

8.

Χαρτ. 0,225 × 0,115. **Αἰῶνος** XV (φ. 603).

Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου Ποιήματα.

Μεθ' ἑρμηνείας διαστιχου. ἑνιαχοῦ δὲ καὶ ἐν τῇ ᾠα.

Ἄρχ. (ἀκέφ.).

Καὶ γὰρ θῆρες τὲ καὶ ἄγριον οἶδμα θαλάσσης
καὶ δῆρις στονόεσσα καὶ αἰθομένου πύρρος ὀρμή.

Ἐν τέλει· Τέλος εἴληφεν ἡ πυκτὶς ἡ παροῦσα.

Τὰ φ. 600-603 ἄγραφα.

Ἐν τέλει τοῦ κώδικος φύλλον μικροῦ σχήματος (0,157 × 0,105), ἄλλη χειρὶ γεγραμμένον, ἐν ᾧ

α') «Στίχοι πρὸς τὸν σοφώτατον διδάσκαλον κῦρ Ἰωάννην τὸν Σαίτην ἔχοντες ὧδε·

Δόξη τιμῇ στέψωμεν τὸν κηδεμόνα,
ἐρασταὶ τῆς γνώσεως γέννησθε θ' ὅπως
τὸ κῦδος Κυδωνίας, καὶ πάσης νήσου,
καθηγητὴν Ἰωάννην τε Σαίτην
καὶ φωτεργάτην πάσης τῆς ἀφ' ἡλίου.

β') «Στίχοι πρὸς κήρυκα Μιχαὴλ Βοτανειάτην», ἔχοντες ὧδε
Οἱ τὸν Μιχαὴλ κήρυκα Κυδωνίας
βουλόμενοι· νῦν σπεύσατ' ἐν τῇ πλατείᾳ.

ἰδεῖ ἀριστῶ λέξιν βοῶντα τάχει
 ἐν ἀμβῶν' ἰστάμενον λόγον τὸν θεῖον.
 δι' οὗ μέροπας, ἀνάγει πρὸς τὴν ἄνω
 Ἱερουσαλήμ, πόλιν ἡτοιμασμένην :

† Νικολ' ἱερέως τοῦ Δικινίου τοῦ ἐκ Μονεμβασίας : ~

Στάχσις νέα μετὰ περικαλύμματος λευκῆς περιγαμνηῆς.

Θ.

Χαρτ. 0, 227 × 0,153. Αἰῶνος XIV (φ. Α, Β + 259)

1 (φ. Α^a) Γρηγορίου Κεραμέως Ὁμιλίας.

Τὰ φ. Α καὶ Β συνίστανται ἐκ τεμαχίων συγκολληθέντων διὰ διαφανοῦς γάζης κατὰ τὴν ἐπισκευὴν τοῦ κώδικος. Τὸ δὲ φ. 1^a ἔχει ἀκίφalon συνέχειαν.

2 (φ. 18^a). α . . . . καὶ Κωνσταντίνου τοῦ μεγάλου καὶ εὐρεσις τοῦ τιμίου καὶ ζωοποιοῦ σταυροῦ.

Ἄρχ. Ἐτους διὰκοσιοσποῦ τριακοστοῦ τρίτου μετὰ τὴν εἰς τοὺς οὐρανοὺς ἀνοδὸν τοῦ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

3 (φ. 24^a). Ἰωάννου Δαμασκηνοῦ Εἰς τὴν Χριστοῦ γέννησιν.

4 (φ. 36^a). «Βίος καὶ πολιτεία Παύλου τοῦ Θηβαίου».

5 (φ. 41^a). «Διήγησις Παύλου τινὸς ἀγροίκου γεωργοῦ».

Ἄρχ. Διηγήσατο ἡμῖν Κρόνιος καὶ Ἰέραξ μαθηταὶ καὶ αὐτοὶ τοῦ ἀββᾶ Ἀντωνίου.

6 (φ. 43^a). Περὶ τοῦ ἀββᾶ Ἀρσενίου.

Ἐπονται ἄλλαι διηγήσεις ἐκ τοῦ Γεροντικοῦ.

7 (φ. 56^a). Ἐπιφανίου Κύπρου Εἰς τὴν θεόσωμον ταφὴν τοῦ Κυρίου.

8 (φ. 73^a). Ἰωάννου Χρυσοστόμου Εἰς τὴν ξηρανθεῖσαν συκῆν.

9 (φ. 80^β). **Τοῦ αὐτοῦ** «Εἰς τὰς δέκα παρθέλους».

10 (φ. 87^α). **Τοῦ αὐτοῦ** «Εἰς τὴν πόρνην καὶ εἰς τὸ μύρον τῆ ἀγία καὶ μεγάλη Τετράδη».

11 (φ. 97^β). **Τοῦ αὐτοῦ** Εἰς τὸ θεῖον καὶ μυστικὸν δειπνον τοῦ Σωτῆρος.

12 (φ. 114^α). **Τοῦ αὐτοῦ** «Λόγος τῆ ἀγία καὶ μεγάλη Παρασκευή».

Ἄρχ. Πρὸς ὑψηλωτάτην ἡμῖν ἀναδραμῶν ὁ λόγος περι-
οπὴν.

13 (φ. 130^α). **Γερμανοῦ Κωνσταντινουπόλεως** Ἐγκώμιον εἰς τὴν Θεοτόκον «ὅτε προσηνέχθη ἐν τῷ ναῷ τριε-
τίζουσα».

14 (φ. 135^β). **Ἐπιφανίου Κύπρου** Εἰς τὴν θεόσωμον
ταφήν τοῦ Κυρίου.

15 (φ. 148^β). **Ἐφραὶμ Σύρου** «Λόγος εἰς τὸν πάγκαλον
Ἰώσήφ».

16 (φ. 164^α). **Ἰωάννου Χρυσοστόμου** Εἰς τὸν πολυά-
θλον Ἰώβ.

17 (φ. 176^β). **Τοῦ αὐτοῦ** Ἐγκώμιον εἰς Ἀνδρέαν τὸν
ἀπόστολον.

18 (φ. 180^β). **Τοῦ αὐτοῦ** Λόγος εἰς τὸν Εὐαγγελισμόν.

Ἄρχ. Πάλιν χαρὰς εὐαγγέλια πάλιν ἐλευθερίας μνη-
ματα.

19 (φ. 184^α). **Τοῦ αὐτοῦ** Λόγος εἰς τὸ νέον ἔτος.

Ἄρχ. Θαυμασταὶ τῶν ὀρθοδόξων αἱ παινηγεῖραις.

20 (φ. 186^α). «**Παντολέοντος πρεσβυτέρου** τῶν Βυ-
ζαντινῶν Λόγος εἰς τὴν ὕψωσιν τοῦ τιμίου καὶ ζωοποιοῦ
σταυροῦ».

21 (φ. 189^β). **Βασιλείου τοῦ μεγάλου** «Λόγος περὶ τῆς
χειρᾶς τῆς γραψίσεως ἐν χάρτι τὰς ἀμαρτίας αὐτῆς».

Ἄρχ. Γνήη τις πλοῦτω καὶ εὐγενία κωμῶσα.

22 (φ. 191^b). «Ἐπίστολὴ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ συγραφήσα παρὰ πατριάρχου Ἱερουσαλίων».

Ἄρχ. Ὁ λίθος ὁ πεσὼν παρὰ κυρίου μικρὸς μὲν τὸ μέγκος φοδερός μὲν τὸ βῆρος

23 (φ. 196^a). «Πράξεις καὶ μαρτύριον τῶν αγίων Ἀποστόλων Πέτρου καὶ Παύλου».

Ἄρχ. Ἐν ταῖς ἡμέρας ἐκίνες ἐγένετω εἰσελθεῖν τοὺς κορυφαιούς τῶν Ἀποστόλων Πέτρου καὶ Παύλου ἐν τῇ μεγαλοπόλει Ῥώμῃ.

24 (φ. 202^b). «Σοφίας Σολομώντος 100 Δαβίδ».

25 (φ. 219^a). Ἐναστασίου τοῦ Σινᾶ ὄρους πατριάρχου. Περὶ τῶν τριῶν νήσων.

26 (φ. 220^a). «Περὶ νηστιῶν τῶν αγίων Ἀποστόλων».

27 (φ. 220^b). «Περὶ θανάτου».

28 (φ. 221^a). Βασιλείου τοῦ μεγάλου ἀπόσπασμα Ἐπονται ἀποσπάσματα ἄλλων πατέρων.

29 (φ. 230^a). «Ὁ λόγος Σιράχ υἱοῦ».

Μετὰ τὸν Πρόλογον ἐν φ. 230^b «Σοφία Ἰησοῦ υἱοῦ Σιράχ». Ἐν δὲ φ. 232^b «Προσευχὴ Ἰησοῦ υἱοῦ Σιράχ».

30 (φ. 233^a). «Κεφάλαια τοῦ Ἐκκλησιαστοῦ».

Ἐρμηνεύει πατέρων, ὧν τὰ ὀνόματα ἐν τῇ ᾠκ. μένουσαι κολοβαί.

31 (φ. 251^b). «Ἄρχὴ ἐξήγησις τὰς παρημίας τοῦ Σολομώντος».

Ὅμοίως ἐρμηνεύει πατέρων, ὧν τὰ ὀνόματα ἐν τῇ ᾠκ. μένουσαι κολοβαί.

Ὁ κώδιξ ἔχει καὶ παλαιὰν ἀρίθμησιν φύλλων σξγ'.

Στάχωσις νέα μετὰ περικαλύμματος λευκῆς περιγαμνηῆς

10.

Βομβ. 0,245 × 0,165. Αἰῶνος XIII (φ. 192).

1 (φ. 1^a). Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου Ὁμιλίαι.

Πρώτη ἢ Περὶ παρθεσίας

2 (φ. 129^α). «Βίος καὶ πολιτεία... **Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου**».

Ἄρχ. Καὶ πάντων μὲν τῶν κατὰ θεὸν πολιτευσαμένων
Τὸ τέλος κολοβόν.

Φέρει παλαιὸν ἀριθμὸν IX.

Ἐν φ. 1^α ἡ ὑπογραφή **Μαι**. Τοῦ αὐτοῦ δὲ τινα σημειώματα
καὶ ἀλλαγῶν τοῦ κώδικος.

Στάχσις παλαιὰ ἐκ ξύλου περιβεβλημένου βύρσαν μεθ' ἀπλῶν
ἐπιτυπωμάτων καὶ ἤλων.

11.

Χαρτ. 0,242 × 0,175. **Αἰῶνος XV** (φ. 4γ').

1 (φ. 1^α). [**Μανουὴλ Παλαιολόγου**] «Τοῖς ὀσιωτάτοις
ἐν ἱερομονάχοις καὶ πνευματικοῖς πατράσι Δαυίδ. . . . ἐκ
προομιῶν τὸ γράμμα θατέρω δοκεῖ πέμπεσθαι».

Ἄρχ. Χρόνον.

»

2 (φ. 9^β). «Τοῦ εὐσεβεστάτου καὶ φιλοχρίστου βασιλέως
Μανουὴλ τοῦ Παλαιολόγου πρὸς τὸν ἑαυτοῦ πνευματικόν
ὕπερ τῶν καθ' ἑαυτὸν μετὰ τὸ ραΐσαι τῆς δεινῶς κατασκη-
ψάσης αὐτῷ χαλεπωτάτης νόσου».

3 (φ. 0ε^ο). [**Τοῦ αὐτοῦ**] «Τοῖς αὐτοῖς ὀσιωτάτοις ἐν ἱε-
ρομονάχοις καὶ πνευματικοῖς πατράσι».

Ἄρχ. Οἶδα βραδύτερον τῶν ὑμετέρων.

4 (φ. πβ^α). [**Τοῦ αὐτοῦ**] «Κανὼν παρακλητικὸς εἰς τὴν
ὑπεραγίαν ἡμῶν δέσποιναν Θεοτόκον ὑπὲρ τῶν νῦν περιστά-
σεων».

Ἐκδίδεται ὑπὸ *Almilion Legrand* (Lettres de l'empereur
Manuel Paléologue. Ἐν Παρισίοις. 1893 σ. 94 κ. λ.).

5 (φ. πς^α). «**Δημητρίου τοῦ Χρυσολωγᾶ** πρὸς τινα
Ἀντώνιον Δεάσκουλι ἀποροῦντα ὡς ἐπειδὴ τὸ ὄν κρεῖττον τοῦ

E. r. Δ. 2015 π. Π
ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2016

μὴ ὄντος πῶς ὁ Κύριος εἶρηκε περὶ τοῦ Ἰούδα ὅτι καλὸν ἦν αὐτῷ εἰ οὐκ ἐγενήθη».

Στάχωσις νέα.

12.

Περσ. 0,26 × 0,17. Αἰῶνος XIII.

Ἰωάννου τοῦ Ζωναρᾶ Ἐξήγησις κανόνων.

Ὁ κώδιξ φέρει δύο ἐπιγραφάς, ὧν ἡ μὲν πρώτη ἐν φ. 1^α ἔχει ὡδε· «Ἐκθεσις τῆς ἐν τῇ παρούσῃ βιβλῷ συνθήκης τῶν ἱερῶν κανόνων τῶν ἁγίων Ἀποστόλων καὶ τῶν οἰκουμενικῶν συνόδων ἀλλὰ μὴν καὶ τῶν μερικῶν ἤτοι τοπικῶν καὶ τῶν παρὰ τινων ἁγίων πατέρων ἰδιαζόντως γενομένων κανόνων». Ἡ δὲ δευτέρα ἐπιγραφή, ἐν φ. 2^α, ἔχει ὡδε· «Ἐξήγησις τῶν ἱερῶν καὶ θείων κανόνων τῶν τε ἁγίων καὶ σεπτῶν Ἀποστόλων καὶ τῶν ἱερῶν οἰκουμενικῶν συνόδων, ἀλλὰ μὴν καὶ τῶν τοπικῶν ἤτοι μερικῶν καὶ τῶν λοιπῶν πατέρων, ποιηθείσα Ἰωάννη μοναχῷ τῷ Ζωναρᾷ τῷ γεγονότι μεγάλῳ δρουγγαρίῳ τῆς βιγλης καὶ πρωτασηκρητικῷ».

Προηγούμενοι τοῦ ὀγκώδους τούτου περγαμηνοῦ κώδικος 12 φύλλα χάρτου γεγραμμένα τὸν 15^ο αἰῶνα, περιέχοντα πίνακας καὶ τινα σημειώματα καὶ δοκίμια κονδυλίου. Ἐν δὲ φ. 9^α «Διάταξις τῶν ἁγίων Ἀποστόλων Πέτρου καὶ Παύλου» καὶ ἐν φ. 9^β «Τίνες εἰσὶν οἱ τὴν νηστείαν τοῦ Αὐγούστου παραδεδωκότες».

Ἐν δὲ φ. 11^α κ. ἑ. περιλαμβάνονται τὰ περὶ τῆς μητροπόλεως Λακεδαιμονίας τὰ ἐν τῷ λεγόμενῳ Χρονικῷ τῆς Μονεμβασίας.

Ἄρχ. Ἐπὶ δὲ τῆς βασιλείας κυρ Ἀλεξίου τοῦ Κομνηνοῦ πατριαρχούντος κυρ Εὐστρατίου. Τέλ. παρακαλοῦμεν καὶ στέρξαι καὶ ἐπικυρώσαι αὐτά.

Ἴδε περὶ αὐτῶν Νεου Ἑλληνομνήμονος Τόμ. Θ' σ. 245 κ. ἑ.

Στάχωσις παλαιὰ βυρσίνη ἀπλή.

13.

Χαρτ. 0,21 × 0,147. Αἰῶνος XVI.

Ὀκτώηχος.

Ἄρχεται ἀπὸ τοῦ Προλόγου ἀκεφάλου. ὡδε· Ὁδὴ Β'. Ἡ δὲ γε

δευτέρα ἐν τῇ βίβλῳ τοῦ Δευτερονομίου ἐμπεριέχεται, περὶ εἰς μετὰ τῶν λοιπῶν ᾠδῶν ρηθήσεται . . . Καὶ ἡ τρίτη δὲ τῶν ᾠδῶν ὕμνος ἐστὶν πρὸς θεὸν τῆς ἀνοινης τῆς τὸν προφήτην Σαμουὴλ γεναμένης ἢ στεῖρα οὔσα . . .

Ἐν τέλει τοῦ προλόγου (φ. 11^α) Τῆς Ὀκτωήχου τῆς νέας θεῖον τέλος πόνου τῶν καὶ θεῖων διδασκάλων **Κ**^α**ο**^α τοῦ θεοῦ σὺν τούτῳ **Μ**^β**η**^γ**τ**^δ**ρ**^δ**ο**^δ**φ**^δ**άν**^δ**ο**^δ**υ**^δ**ς**^δ Ἰωάννου τε καὶ Ἰωσήφ τῶν-θεῖων . . .

Ἐν τῷ παραφύλλῳ 1^α τάδε· ἀφ' ὅς Νοεμβρίῳ 1^α ἐστῆλε ὁ αὐθέντης ὁ διδάσκαλος ὁ κ. . . . (διαβιβρωμένα) τὸ παιδίον τοῦ μαστρονικολοῦ Πηγνηνοῦ τὸ ἀνίψη καὶ ἔδωκά [του] τὸν Χρισόστομον Εὐαγγέλιον κατὰ Ματθαῖον [καὶ] ἔφερε μου το ὁ αὐθέντης ὁ ἱατρός.

Καὶ κατωτέρω † ἀφ' ὅς Ἰουνίου 1^α ἐστῆλε ὁ σύντεκνός μου ὁ πρωτόψάλτης τὴν θυγατέρα τῆς Κριντζοπούλας· τὴν Ἀλεξαντρίνα· καὶ ἐστῆλά του τὸν Πλούταρχον να τον ἰδῆ καὶ πάλι νὰν τὸν ἐστῆλ μαρτ ὁ κυρ Νικολός Κονταρῖς καὶ μαστρομιχαλῆς Κλαπατζάρης ὁποῦ τὸ ἐπήρε καὶ ἐπέλ (;).

Στάχωςις ξυλίνη περιεκαλυμμένη δια λινοῦ, ἧς λείπει ἐκατέρωθεν τὸ ἦμισυ.

14.

Βομβ. 0,272 × 0,175. **Αἰῶνος XIII** (φ. 607).

Εὐθυμίου Ζυγαβηνοῦ Πανοπλία.

Προηγούνται φύλλα χαρτῶν I-III καὶ 1. Τούτων τὸ III ὡς καὶ τὸ ἐπόμενον 1 ἄγραφα. Ἐν φ. II χειρὶ XV αἰῶνος πραγματεία Κατὰ Ἀρμενίων. Ἀρχ. Ἐν ταῖς ἱερουργίαις οὐ προσφέρουσιν ἄρτον ὡς ἡμεῖς ἀλλὰ ἄζυμον. Ἐν δὲ φ. 16· *Hic liber est Georgii Carofilli.*

Στάχωςις νεωτέρα τοῦ χρόνου τοῦ κώδικος ἐκ φύλλου παλαιᾶς περγαμηνῆς.

15.

Χαρτ. 0,222 × 0,15. Αἰῶνος XVIII (σ. 63.-234).

Μαθηαίου Βλαστάρεως Νομοκάνων.

Ἀκέφαλος καὶ κολοβός. Ἐν τῷ τελευταίῳ παραφύλλῳ τῆς παλαιᾶς σταγῶσεως προσκεκολλημένον τεμάχιον παλαιότερου χάρτου, ἐφ' οὗ μεγάλας γράμμασι τάδε: Μ. λ (= Μηνί) Δεκεμβρίου Ἰνδός ι.

Στάγῳσις βυρσίνη μεθ' ἀπλῶν ἐπιτυπωμάτων.

16.

Χαρτ. 0,205 × 0,146. Αἰῶνος XIV (φ. 207).

1 (φ. 1^α). Παροιμιαὶ Σολομώντος.

Ἑρμηνεῖαι Ὀλυμπεδώρου, Ἄβριγένους, Εὐαγρίου, Δεδόμου, Βασιλείου τοῦ μεγάλου, Ἐπιφανίου Κύπρου, Ἰππολύτου, Πολυχρονίου (π^ο χ^ε) καὶ ἄλλων, ἐπιόμεναι εἰς προηγούμενον μικρὸν τεμάχιον τοῦ κειμένου.

Ἄρχ. (ἀκέφ.). . . ταιος ἦν βασιλεὺς ὅτι ὁ μὲν τὸ ἑαυτοῦ πανταχόθεν σκοπεῖ

Ἐν τέλει· Τέλος τῆς ἐξηγήσεως τῶν παροιμιῶν.

2 (φ. 25^β). «Εἰς τὸν Ἐκκλησιαστήν».

Ὁμοίως.

3 (φ. 32^α). «Παροιμιαὶ Σολομώντος βασιλέως Ἰσραὴλ ἐν Ἱερουσαλήμ».

Κείμενον συνέχης μετὰ παραπελιδίων σχολίων, εἰς ἃ παραπομπὴ διὰ στοιχείων τοῦ ἀλφαβήτου μέχρι τοῦ ρ, ὅτε καὶ πάλιν ἡ ἀριθμησις τῶν παραπομπῶν ἄρχεται ἐξ ἀρχῆς (α, β, γ), ἀπὸ δὲ τοῦ φ. 56^α κ. εἰ καὶ ἄλλα σημεῖα παραπομπῶν.

4 (φ. 60^α) «Ἐκκλησιαστής».

*Ἀρχ. Ἐκκλησιαστής φυσιολογίας ἀπτόμενος ἀνακαλύπτει τοῦ παρόντος βίου τὸ μάταιον.

Τὰ παρασελιδια σχολία ἔχουσιν ἄλλα σημεῖα παραπομπῶν καὶ ὄχι γράμματα τοῦ ἀλφαβήτου.

5 (φ. 70^β). Ἄσμα ἁσμάτων **Σολομώντος**.

Μεθ' ἑρμηνείας ἐπομένης εἰς τεμάχια τοῦ κειμένου γραφέντα ἀρχῆθεν ἐρυθρά, ἀλλὰ νῦν πολλαχοῦ παντελῶς ἐξίτηλα. Τὸ πλείστον τῆς ἑρμηνείας ἀπὸ φ. 71^β κ. εἰς τῆς ἐμμέτρου τοῦ **Μεγαλῶ** **Ψελλοῦ** τῆς ἀρχομένης διὰ τοῦ στίχου

Ἐπεὶπερ τὸ φιλομαθὲς τὸ σὸν, ὦ στεφνήφορε
κατάτετμημένης εἰς τεμάχια ἀνταποκρινόμενα εἰς προτασσόμενα χωρία τοῦ κειμένου. Ἐνθα δὲ ἡ ἐμμετρος ἐκ τοῦ Ψελλοῦ ἐξήγησις εὑρηται ἐν τῇ ῥα καὶ ἄλλῃ πεζῇ ἑρμηνείᾳ.

6 (φ. 109^β). «Σοφία **Σολομώντος**».

Μόνον τὸ κείμενον ἄνευ ἑρμηνείας.

7 (φ. 124^β). Ἀναστασίου Ἀντιοχείας «Περὶ τῶν ἁγίων τριῶν νηστειῶν πόθεν παρελάβομεν φυλάσσειν αὐτάς καὶ ὅτι οἱ ταύτας παραβαίνοντες παρανομοῦσι».

8 (φ. 126^α). «**Τοῦ αὐτοῦ** ἐκ τῶν πρὸς πεῦσιν καὶ ἀπόκρισιν περὶ θανάτου».

9 (φ. 126^β). «**Τοῦ μεγάλου Βασιλείου** Εἰς τὸ πῶς ἐ ἀποκτείνας Κάιν ἐπτὰ ἐκδικούμενα παραλώσει».

10 (φ. 131^β). Περὶ τῶν κανόνων τῶν ἁγίων Ἀποστόλων.

11 (φ. 132^α). «Πρόλογος τοῦ **Σιράχ**».

Κείμενον ἄνευ σχολίων. Ἐπεταὶ ἡ Σοφία **Σιράχ**, μένουσα κολλοθὴ περὶ τὸ τέλος τῆς Προσευχῆς ἐν ταῖς λέξεσιν ἑαυτοῖς ἄνευ ἀργυρίου τὸν τράχηλον ὑπόθετε ὑπὸ ζυγὸν καὶ ἐπιδειξάσθω....

12 (φ. 191^α). Γραμματικά.

*Ἀρχ. (ἀκίφ.) ... $\bar{\alpha} \bar{\mu} \bar{\nu} \bar{\rho}$ διὰ τί λέγονται ἀμετάβολα διότι οὐ μεταβάλλονται.

13 (φ. 201^a). «Διὰ τί φησὶν ὁ Ἀπόστολος διδάσκειν γυναίκας οὐκ ἐπιτρέπω».

14 (φ. 204^a). «Φίλου πόνημα πιστὸν πρὸς φίλον».

Ἄρχ. Ἐπεὶπερ ὧ φίλη ψυχὴ καὶ τῶν ἐμοὶ φιλουμένων ἀριστε ἠρώτησας ἡμᾶς περὶ διαμονῆς ὑγείας τῆς ἐν τῷ σώματι.

Περιέχει ὑποθήκας περὶ δικίτης καὶ γέγραπται τῇ αὐτῇ πυκνῇ χειρὶ καὶ τὸ προηγούμενον ὑπ' ἀρ. 13.

Ἄλλη χειρὶ μετὰ τὸ πέρασ τῆς ἐπιγραφῆς προστίθεται Ἰω. Χρυσόστομου.

Ὁ κώδιξ ἔχει καὶ παλαιὰν ἀριθμῆσιν κατὰ φύλλα διὰ γραμμῶν τοῦ ἀλφabethου. Μετὰ δὲ τὸ φ. ρήγ' (190) ἔπεται φ. ρήε' (195), ἀλλ' οὐδὲν λείπει ἐκ τῶν οἰκείων τετραδίων, φαίνεται δὲ μᾶλλον, ὅτι εἶχεν ἐκπέσει ἐν ὅλον τετράδιον ἢ καὶ πλέον πρὸ τῆς διὰ τῶν παλαιῶν ἀριθμῶν ἀριθμῆσεως.

Τὸ φ. 130^{a-6} ἀγραφον.

Εἰς τὸν κώδικα τοῦτον ἀνήκουσι καὶ μικρὰ τινα ἀποκόμματα, ὧν ἰμελετᾶτο ἢ ὑπὸ τοῦ βιβλιοδέτου τοῦ κολλεγίου διὰ γάζης διαφανοῦς συγκόλλησις. Μεταξὺ τούτων ἀπόσπασμα μετρικόν, σημειῶμα ἔτους, Ἔφορα (;) καὶ λείψανον ἐπιστολῆς (;), τῆς διέκρινα τὰ ἐξῆς· αὐθέντη μου ἀδελφῆ μου ὄμμα . . . . ἀντίληψίς σου.

Τοῦ παλαιοῦ βυρσίνου περικαλύμματος σῶζονται μόνον σπαράγματα συμπεριληφθησόμενα εἰς τὴν νέαν στάχρωσιν.

17.

Χαρτ. 0,217 × 0,152. **Αἰῶνος** XVI-XVII (φ. 286).

1 (φ. 1^a). **Ἐφραίμ Σύρου** Εἰς τὴν δευτέραν παρουσίαν τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ.

2 (φ. 6^a). Κεφάλαια γνωμικῶν καὶ χωρίων, ἠνθολογημένων ἐκ τῆς Γραφῆς καὶ ἐκ συγγραφέων ἐκκλησιαστικῶν καὶ θύραθεν.

Ἄρχ. (ἀκέφ.) ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τοῦ κεφ. νζ' «Περὶ χρησιμότητος».

Ἔπονται αὐτῆ. Περὶ καλῶν γυναικῶν καὶ περὶ κικῶν — αὐτῆ. Περὶ ἀσωτίας καὶ περὶ τῆς μελλούσης κρίσεως. — εζ΄». Ἀνεπίγραφον.

3 (φ. 14^α). Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου Στίχοι.

Ἄρχ. Ἀρχὴν τῶν πάντων ποιῶν θεὸν καὶ τέλος.

Μετ' ἱερῶν διαστίχου ἱερηνείας

4 (φ. 15^α). Διηγήσεις ἐκ τῆς Ἁγίας Γραφῆς.

Ἄρχ. Ἐγένετο δὲ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἄνθρωπος τῆς ὀνόματι Θάρα

5 (φ. 45^α). Ἐρωτήσεις καὶ ἀποκρίσεις θεολογικαί.

6 (φ. 71^β). Ἀδῆλου Ὁμιλίαι.

α' (φ. 71^β). «Περὶ ἰξομολογήσεως». — β' (φ. 77^β). «Περὶ προσοχῆς». — γ' (φ. 80^α). «Περὶ γλώτσης». — δ' (φ. 85^α). «Περὶ φθόνου». — ε' (φ. 88^α). «Περὶ ἀγάπης». — ς' (90^α). «Περὶ πορνείας». — ζ' (φ. 93^α). «Περὶ ἀγνείας καὶ σωφροσύνης». — η' (φ. 97^β). «Ἐτι περὶ ἀγνείας καὶ σωφροσύνης καὶ περὶ τοῦ ἀπέχουσαι πορνείας καὶ ἀσωτίας». — . . . . ιδ' (φ. 127^α). «Περὶ ἐλεημοσύνης καὶ εὐσπλαγχνίας». — . . . . ιζ' «Περὶ ἀσκήσεως καὶ ἀποταγῆς βίου». — . . . . κβ' (φ. 131^β). «Ἐτι περὶ ὑπομονῆς καὶ προσευχῆς». — . . . . κς' (φ. 180^β). «Περὶ τῆς θείας ταπεινώσεως». — . . . . λ' (φ. 190^β). «Περὶ μετανοίας». — λα' (φ. 195^β). «Περὶ δακρύων καὶ φιλάνθρωπίας». — λβ' (φ. 199^α). «Λόγος θρηνητικὸς».

7 (φ. 207^α). «Διήγησις τοῦ ἐν αγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἀνδρέου τοῦ διὰ Χριστοῦ σαλοῦ».

8 (φ. 271^α). Διηγήσεις ἐκ τοῦ Γεροντικοῦ.

9 (φ. 283^β). «Στίχοι ωραιώτατοι».

Ἄρχ. Ὁ βασιλεὺς ὁ Σολομῶν εἶρηκε πάσαι λόγον.

10 (φ. 204^β). Στίχοι ἀνεπίγραφοι.

Ἔχουσιν ὧδε

Κάν οὐρανὸς ἄνθρωπε καὶ νέφη φθάνης
κάν γῆς μετρίσης καὶ θαλάττης τα βάθι
κάν τῆς ἐλάφεις ὑπέραρθεῖς ἐν δρόμης
κάν τὸ χρυσίον τὸ Σουφίρ κυριεύσης
λίθον τάφου τρίπιχον ουχ ὑπεκδράμης

11 (φ. 284⁶). Κανόνες τινὲς ἀποστόλων καὶ συνόδων μεθ' ἐρμηνείας.

Ἄπο φ 6^α κ. εἰ, ἄλλη χειρὶ.

Τα φ. 206^{α-6}, 261^α, 262^α ἄγραφα.

Κώδιξ ἀστάχωτος.

18.

Χαρτ. 0,30 × 0,22. **Αἰῶνος XVI** (φ. 129)

1 (φ. 2^α). «**Θεοδωρήτου Ἐρανιστῆς**».

Ἄρχ. Οὕτω τελοῦντες τὸ μυστήριον τοῦ βαπτίσματος. Τελ. διαπιστοῦντες τῷ λόγῳ τῆς ἀναστάσεως.

2 (φ. 3^α). **Ἰωάννου Χρυσοστόμου** «Λόγος περὶ μετανοίας καὶ φόβου θεοῦ καὶ πῶς ἐξέρχεται ἡ ψυχὴ ἐκ τοῦ ἴδιον σώμα».

3 (φ. 6^α). **Τοῦ αὐτοῦ** τῇ Κυριακῇ τῆς Πεντηκοστῆς.

Εἰς τὸ εὐαγγελικὸν χωρίον «Τῇ ἰσχυάτῃ ἡμέρᾳ τῇ μεγάλῃ τῆς ἑορτῆς εἰστέκει κτλ.». Ἄρχ. Τρεῖς ἑορτὰς ἑορτάζον οἱ Ἰουδαῖοι.

4 (φ. 10⁶). **Τοῦ αὐτοῦ** (;) «Μηνὶ Σεπτεμβρίῳ ὀγδόη εἰς τὸ γενέσιον τῆς ὑπεραγίας δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας».

Εἰς τὸ εὐαγγελικὸν χωρίον «Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἀναστᾶσα Μαριάμ ἐπορεύθη». Ἄρχ. Τὰ τῆς χαρᾶς εὐαγγέλια δεξαμένη.

5 (φ. 13⁶). **Τοῦ αὐτοῦ** (;) «Μηνὶ Σεπτεμβρίῳ ιδ' ἡ ὕψωσις τοῦ τιμίου καὶ ζωοποιοῦ σταυροῦ».

Ἄρχ. Ἐπειδὴ τῆς πρώτης καὶ θείας καὶ μακαρίας ζωῆς ἀπερράγημεν.

6 (φ. 16⁶). **Τοῦ αὐτοῦ** «Μηνὶ Νοεμβρίῳ ις'».

Εἰς τὸ εὐαγγελικὸν ῥητὸν «Εἶπεν ὁ Κύριος ἐγὼ εἰμι ἡ θύρα». Ἄρχ. Θύραν ἑαυτὸν ὀνομάζει ὁ Κύριος.

7 (φ. 20⁶). **Κυρίλλου Ἀλεξανδρείας** «Εἰς τὴν τελείω-

τιν τῶν ἁγίων τριῶν παιδῶν Ἀνανίου, Ἀζαρίου καὶ Μισαήλ καὶ τοῦ προφήτου Δανιήλ.»

8 (φ. 33⁶). **Ἰωάννου Χρυσοστόμου** (;) «Μηνὶ Δεκεμβρίῳ κε' Ἡ κατασάρκα γέννησις τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ».

*Ἀρχ. Παράδοξον μυστήριον καὶ ξένον βλέπω.

9 (φ. 28²). **Τοῦ αὐτοῦ** (;) «Μηνὶ Ἰανουαρίῳ τ' τὰ ἅγια Θεοφάνια τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ».

*Ἀρχ. Ἡ τοῦ ἀγαθοῦ καὶ φιλανθρώπου θεοῦ ἡμῶν πατρός.

10 (φ. 31⁶). **Τοῦ αὐτοῦ** (;) «Μηνὶ Φεβρουαρίῳ δ' Ἡ ὑπαπαντὴ τοῦ κυρίου καὶ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ».

*Ἀρχ. Πᾶσα ἑορτὴ καὶ πανηγυρίς δεσποτική.

11 (φ. 34²). **Τοῦ αὐτοῦ** (;) «Εἰς τὴν ἑορτὴν τοῦ Εὐαγγελισμοῦ».

*Ἀρχ. Τὴν λαμπρὰν ἡμέραν καὶ φαιδρὰν ἑορτὴν τοῦ Εὐαγγελισμοῦ.

12 (φ. 36²). **Τοῦ αὐτοῦ** (;) «Μηνὶ Αὐγούστῳ ς' Ἡ μεταμόρφωσις τοῦ κυρίου καὶ θεοῦ καὶ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ».

*Ἀρχ. Πᾶσαι μὲν αἱ δεσποτικαὶ ἑορταὶ καὶ θεῖαι πανηγύρεις.

13 (φ. 40²). **Τοῦ αὐτοῦ** (;) «Μηνὶ τῷ αὐτῷ ιε' Ἡ κοίμησις τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας».

*Ἀρχ. Ὡσπερ παράδεισος ἄλλος, ἀγαπητοί.

14 (φ. 43²). **Τοῦ αὐτοῦ** (;) «Μηνὶ τῷ αὐτῷ κθ' Ἡ ἀποτομὴ τοῦ μεγάλου ἐνδόξου προφήτου Προδρόμου καὶ βαπτιστοῦ Ἰωάννου».

*Ἀρχ. Δεινὸν ἐστὶν ὄντως, ἀγαπητοί.

15 (φ. 47²). **Ἐπιφανίου Κύπρου** Εἰς τὰ Βατα.

*Ἀρχ. Ἦδη τῆς πνευματικῆς πανηγύρεως

16 (φ. 50^α). **Ἰωάννου Χρυσοστόμου** Εἰς τὰ Βατὰ.

Ἄρχ. Ἦδη τῆς πνευματικῆς πανηγύρεως.

17 (φ. 49^β). **Τοῦ αὐτοῦ** Εἰς τὴν ξηρανθεῖσαν συκὴν.

18 (φ. 56^α). **Τοῦ αὐτοῦ** «Λόγος περὶ ἐλεημοσύνης καὶ εἰς τὰς δέκα παρθένους».

19 (φ. 60^β). **Ἀμφιλοχίου Ἰκονίου** «Εἰς τὴν γυναῖκα τὴν ἀμαρτωλὴν τὴν ἀλείψασαν τὸν Κύριον μύρον».

20 (φ. 66^α). **Ἰωάννου Χρυσοστόμου** «Λόγος εἰς τὴν προδοσίαν τοῦ Ἰουδα καὶ εἰς τὸ Πάσχα καὶ εἰς τὴν παράδοσιν τῶν μυστηρίων καὶ περὶ τοῦ μὴ μνησικακεῖν».

21 (φ. 72^α). **Γεωργίου Νικομηδείας** «Λόγος εἰς τὸ εἰστήκεισαν παρὰ τῷ σταυρῷ ἡ μήτηρ αὐτοῦ καὶ ἡ ἀδελφὴ τῆς μητρὸς αὐτοῦ καὶ εἰς τὴν θεόσωμον ταφὴν τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Ἐν τῇ ὥκ᾽ Edidit Combefisius. A. Maius.

22 (φ. 80^β). **Ἐπιφανίου Κύπρου** «Λόγος εἰς τὴν θεόσωμον ταφὴν τοῦ Κυρίου».

23 (φ. 87^β). **Ἰωάννου Χρυσοστόμου** «Λόγος κατὰ μεθούστων καὶ εἰς τὴν Ἀνάστασιν».

24 (φ. 92^α). «Λόγος εἰς τὸν πολυάθλον Ἰώβ».

Ἄρχ. Ἦκεν ἡμῖν ἐνιαύσιος σήμερον.

25 (φ. 98^β). «Πράξης καὶ μαρτύριον Πέτρου καὶ Παύλου».

Ἄρχ. Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκίνες ἐγένετο.

26 (φ. 102^β). **Ἰωάννου Χρυσοστόμου** Ἐγκώμιον εἰς τὸν ἀπόστολον Ἀνδρέαν.

27 (φ. 105^α). **Τοῦ αὐτοῦ** Εἰς τὸ νέον ἔτος.

Ἄρχ. Θαυμασταὶ τῶν ὀρθοδόξων αἱ πανηγείρεις.

28 (φ. 106^α). **Τοῦ αὐτοῦ** (;) «Μηνὶ τῷ αὐτῷ τὸ γενέσθαι τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου».

Ἄρχ. Ἐν ταῖς ἱστορίαις τῶν δώδεκα φυλῶν τοῦ Ἰσραὴλ.

29 (φ. 109^a). **Τοῦ αὐτοῦ** (ς) «Κυριακῇ πρὸ τῆς Χριστοῦ γενήσεως ὅτι μετὰ φόβου καὶ τρόμου χρῆ ἕκαστον ἡμῶν κατεργάζεσθαι τὴν σωτηρίαν αὐτοῦ. . .».

Ἄρχ. Ἀδελφί καὶ πατέρες καιρὸς ἐμοὶ τὸ τοῦ Σολομώντος εἶπῆν.

30 (φ. 109^b). **Ἰωάννου Χρυσοστόμου** Εἰς τὸν τελώνην καὶ τὸν Φαρισαῖον.

Ἄρχ. Ἴδετε ἀδελφοὶ τῇ προτέρᾳ Κυριακῇ.

31 (φ. 114^b). **Τοῦ αὐτοῦ** «Περὶ τοῦ ἀσώτου ὅτι ἡ μοναχικὴ πολιτεία καὶ ὑπὲρ τὰς ἐντολάς τοῦ Κυρίου τὸν ἀγῶνα ποιῆτε. . .».

Ἄρχ. Ἀδελφοὶ καὶ πατέρες, καὶ πάντες μὲν οἱ ποιστοί.

Ἡ συνέχεια ἐν φ. 120^a, μεταλαβούντος τοῦ κατόπιν ὑπ' ἀρ. 32.

32 (φ. 115^a). **Τοῦ αὐτοῦ** «Λόγος περὶ σωτηρίας ψυχῆς καὶ περὶ ὑπομονῆς καὶ εὐχαριστίας».

33 (φ. 124^a). »Περὶ μετανοίας καὶ θαῦμα τῆς Θεοτόκου».

Ἄρχ. Τινὰς ἀρχῶν εὐλαβεῖς ἔχει τινὰν στρατηῶτην ὀνόματι Ἰωάννην.

Ὁ κώδιξ γέγραπται ὑπὸ τριῶν χειρῶν. Τούτων ἡ μὲν ἔχει γράψει τὸ φ. 1⁶ (Πίναξ τῶν περιεχομένων) καὶ τὰ κατὰ μίαν σελίδα γεγραμμένα φ. 2^a - 5^a καὶ 115^a - 123^b, ἡ δὲ ἕλλη τὰ κατὰ δύο σελίδας γεγραμμένα φ. 6^a - 97^b καὶ ἡ τρίτη, λίαν αὔσα ἀνορθόγραφος, τὰ ὁμοίως κατὰ δύο σελίδας γεγραμμένα φ. 98^b - 114^b καὶ 124^a - 126^b.

Ἐν φ. 2^a, σχέδιον ἢ ἀντίγραφον ἀπανταχούσης ἀρχιερατικῆς ἀνυπογράφου ὑπὲρ Νικοδήμου Στανίλα, πρωτοσυγκέλλου τῆς τοῦ Χριστοῦ μεγάλης ἐκκλησίας ἐκ τῆς νήσου Κρήτης καὶ ἐκ τῆς πόλεως καὶ ἐπαρχίας Κυδωνίας, ἀποστελλομένου εἰς περιοδείαν χάριν συλλογῆς ἐράνων ὑπὲρ τινος μὴ μνημονευομένης μονῆς, καθότι διὰ τε τῆς συμφορᾶς τῶν ἀσεβῶν καὶ ἀθέων Ἀγαρηνῶν τὸ μοναστήριον καὶ πάντα τὰ αὐτοῦ πυρρίκαυστα ἐγένοντο.

Ἐν τῷ αὐτῷ φύλλῳ Ἰουνίου κς' ἀφον' ὄρα μεσιμέρη ἐπεσεν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἓνα φῶς μετὰ ψωτία εἰς τὸ μέρος τῆς

στέφνας καὶ ἄλλο εἰς τὸ μέρος τοῦ τζικαλαρι^α καὶ ἄλλον εἰς τὰ κεραμαι^α καὶ ἦτονε κύκλος στρογκιλός.

Ὁ κωδιξ ἔχει καὶ παλαιὰν σελίδωσιν μέχρι τοῦ ἀριθμοῦ τς, ἀλλ' ἡ ἀριθμησις μεταπηδᾷ ἀπὸ ρθ εἰς σ, ἡ δὲ σελὶς σδ, ἣτις φέρει καὶ ἀριθμὸν ηα, ἔπεται ἐν συνεχείᾳ εἰς σελίδα σβ, λειπόντων φύλλων ἐν τῷ μεταξυ.

Ἐν τοῖς φ. 127^ς καὶ 128^ς, μείνασιν ἀγράφοις, ἐνεγράφησαν χωρία ἐκκλησιαστικά.

Στάχωςις ἐκ παλαιᾶς περγαμνηῆς, ἐφ' ἧς ἡ ἐπιγραφή «Λόγοι διαφόροι».

19.

Χαρτ. 0,21 × 0,133. **Αἰῶνος XVI** (φ. σδ').

Ἰωάννου Χρυσοστόμου Ἑρμηνεία εἰς τὰς ἐπιστολάς τοῦ ἀποστόλου Παύλου.

Κωδιξ ἀκέφαλος, οὐ ἐν μέσῳ κενά τινα.

Ἐν ἀρχῇ δύο φύλλα ιε' αἰῶνος, περιέχοντα κανόνας συνόδων ἀκεφάλους καὶ κολοβούς.

Ἡ ἀριθμησις τῶν φύλλων παλαιά.

Κωδιξ ἀστάχωτος.

20.

Χαρτ. 0,247 × 0,18. **Αἰῶνος XVII** (σ. 145).

«Μ Β (= Ματθαίου Δεβάρη) Περὶ συντάξεως τοῦ λόγου τῶν ὀνομάτων».

Αἱ ἐν τῇ ἐπιγραφῇ λέξις τοῦ λόγου διαγεγραμμέναι.

Ἄρχ. Πᾶσα λέξις καθ' ἓν τι τῶν ὀκτώ καλουμένων τοῦ λόγου μερῶν λέγεται.

Πλὴν τῶν κατὰ παλαιὰν ἀριθμῆσιν 145 σελίδων ἔχει ὁ κώδιξ καὶ
τινας ἀγράφους ἐν τέλει.

Στάχως διὰ νασταῦ χάρτου.

21.

Χαρτ. 0. 208 χ. 0,15. Αἰῶνος XVII (φ. 17:4).

«Ἐξηγημένον Ψαλτήριον παρὰ μοναχοῦ κῦρ **Νικηφόρου**
τοῦ Βλεμίδου».

Ἡ ἐπιγραφή ἐπαναλαμβάνεται καὶ πάλιν τρεῖς μετὰ τινῶν δια-
φορῶν.

Κώδιξ ἀστάχωτος.